

ZPRÁVA
O ČINNOSTI
UNITÁŘSKÉ
AKADEMIE
ZA ROK
2017

OBSAH

1. ZHODNOCENÍ ČINNOSTI A NEJBLIŽŠÍ CÍLE **4**

1. 1. Unitářská akademie v prvním roce existence **4**

1.2. Výhled do příštích let **5**

2. PŘEHLEDOVÁ ČÁST **6**

2. 1. Organizace, personalie, ekonomika **6**

2. 2. Výuka, publikační činnost, prezentace **7**

3. ZÁVĚREM **10**

Zámek v Českém Krumlově, v jehož areálu probíhalo první výukové soustředění UA.

1. ZHODNOCENÍ ČINNOSTI A NEJBLIŽŠÍ CÍLE

1.1. UNITÁŘSKÁ AKADEMIE V PRVNÍM ROCE EXISTENCE

Unitářská akademie (UA) má za sebou první ročník své existence. Předložená bilanční zpráva krátce popisuje a vyhodnocuje její dosavadní aktivity: co se odehrálo, jak a zda se podařilo naplňovat počáteční očekávání.

V roce 2017 proběhla výuková soustředění prvních dvou vzdělávacích modulů. Zjara zahájený modul, *Tradice*, byl věnován historii domácího unitářství i toho ve světě. Podzimní modul byl zaměřen na problematiku *Vedení*, a to z pohledu etiky i praktického výkonu vedení společenství především na úrovni jednotlivých obcí. První výukové soustředění se uskutečnilo v Českém Krumlově ve dnech 30. 3. – 2. 4. a zúčastnilo se ho dvacet jedna studujících, pět vyučujících a čtyři nepřednášející garanti a členové vedení UA. Podzimní soustředění proběhlo v prostorách barokního špitálu ve východočeském Kuksu ve dnech 26.–29. 10. za účasti dvaadvaceti studujících a pěti vyučujících. V rámci podzimního běhu byly současně zahájeny i aktivity nadstavbového modulu (téma *Ětos unitářského duchovenství*) určeného pro adepty na duchovenskou službu (25.–26. 10.). Celkem má dnes UA přihlášených třicet studentů (z toho osm v nadstavbovém modulu). V souvislosti se zahájením výuky nadstavbového

modulu vyšla i první učebnice naší akademie – *Úvod do práce unitářského duchovního*, jejímž autorem je Petr Samojšský. Obou výukových soustředění se přitom zúčastnili jako lektori i významné osobnosti mezinárodní unitářské scény – Sara Ascher, výkonná ředitelka ICUU, Eric Cherry, ředitel mezinárodní kanceláře americké Asociace unitářů a univerzalistů, Sándor Kovács, pedagog z Evangelického teologického Institutu v Kološváru, a dále Lawrence Peers, unitářský duchovní, kouč a odborný poradce působící dříve na unitářské teologické škole Meadwille Lombard. Duchovní cvičení na obou soustředěních vedl člen komise UA Jiří Motl a oba kurzy měly i další společenský a kulturní program. Účast v jednotlivých modulech akademie byla otevřená a mohl se v zásadě zúčastnit každý člen NSČU ale i zahraniční a domácí hosté. Kapacita byla omezena především možnostmi navštívených konferenčních zařízení. Nicméně většina účastníků pokračovala ve svém studiu i v období mezi jednotlivými běhy, kdy pod vedením studijních garantů, členů komise UA, zpracovávali kratší seminární práce, řešili zadaná cvičení a seznamovali se s doporučenou literaturou. Jedním z komunikačních nástrojů pro kontakt s UA mezi jednotlivými výukovými soustředěními byly i nově zřízené webové stránky akademie (www.unitarska-akademie.cz) včetně intranetu.

Z hlediska dopadu akademie na naše společenství je pravděpodobně brzy na nějaké podrobnější bilancování

přínosu získaných dovedností a vědomostí na provoz NSČU jako celku či do činnosti jednotlivých obcí. Již dnes je však možné říci, že UA výrazně přispěla k vzájemnému poznání i osobnímu sblížení členů různých obcí naší společnosti (kurzů se zúčastnili členové šesti z celkem osmi obcí NSČU). Je možné konstatovat, že aktivity akademie přispěly i k vzájemnému poznání i respektu pro činnost a zaměření jednotlivých obcí a zvýšily naši schopnost svoje zkušenosti sdílet a učit se z nich.

Akademie také zprostředkovala NSČU významné kontakty na liberální náboženskou scénu v České republice – Filip Jaroš, Jiří Motl, Ruth Weininger, to všechno jsou osobnosti, které přinesly určitou vzpruhu i nový pohled do činnosti NSČU i jednotlivých obcí, přitom bez aktivit UA by prostor pro vzájemnou spolupráci byl zřetelně menší. V současné době vyjednáváná dohoda o převzetí fondu knihovny Nadace Světový Étos knihovnou NSČU je jen jedním z hmatatelných výsledků této spolupráce. V Infoservisu provozovaném časopisem domácí liberální náboženské scény *Dingir* vyšel o UA krátký článek, a unitáři tak po dlouhé době vstupují i na toto pole. Zdá se, že projekt má potenciál rozšířit povědomí o unitářství zatím minimálně v rámci domácí odborné veřejnosti a že se tento potenciál projevuje rychleji, než jsme původně doufali.

I mezinárodní ohlas na dosavadní aktivity UA dává naději, že projekt má šanci významně zlepšit fungování a angažovanost českého unitářství v mezinárodním měřítku. Kromě samotné účasti a možnosti seznámit se s významnými osobnostmi americké i evropské unitářské scény, zaujal projekt i laické unitáře z okolních střeoevropských zemí. Jeho výhodou je, že díky zahraničním lektorům i účasti členů naší anglicky hovořící obce je celý program výukových soustředění simultánně překládán do angličtiny. To otevírá dveře pro účast zahraničních, především evropských účastníků a akademie se může i v tomto směru pochlubit prvními zájemci. Z loňské návštěvy u britských unitářů rovněž víme, že v řadě sborů se o projektu UA vědělo a byl o něj živý zájem. O studium na UA projevíli zájem také členové obcí Evropských unitářů a univerzalistů a referoval o ní i jejich časopis *Unitarier*.

Nadějně výsledky přinesla i návštěva zástupců vedení UA P. Samojského a K. Ledererové Kolajové na amerických unitářských seminářích Meadville Lombard Theological School v Chicagu a Starr King School for the Ministry v Berkeley, která se uskutečnila v listopadu. Ukázalo se, že projekt UA otevírá českým unitářům řadu možností a kontaktů na mezinárodní úrovni. S oběma fakultami v současné době dále jednáme o konkrétních formách oficiální spolupráce.

Máme-li konfrontovat dosavadní činnost UA se zamýšlenými cíli, je možno říci, že výsledky předčily očekávání. Radost můžeme mít nejen z toho, že se akademie stala skutečností a co všechno přinesla, ale i ze způsobu, jakým její kurzy a další činnost probíhaly. Program modulů byl intenzivní, přitom však atmosféra obou modulů svědčila o potenciálu UA proměnit NSČU nejen v lepší (tj. efektivněji fungující) společnost ale i živější (tj. hlubší a autentičtější) společenství. Úkolem je nyní nepropadnout iluzi snadného úspěchu, nenastavovat budoucí očekávání přehnaně vysoko a především v nasazeném úsilí nepolevovat.

Michal Kohout

1.2. VÝHLED DO PŘÍŠTÍCH LET

Před zahájením Unitářské akademie nebylo snadné nastavit kurz a určit všechny podrobnosti. Uvažovat o budoucnosti je vždy snazší, jestliže již máme po ruce zkušenosti a poznatky. Když dnes, po ukončení prvního roku, o budoucnosti uvažujeme, vycházíme oproti počátku vlastně z bohatých zkušeností! Ukázaly se nové potřeby, objevily se nové možnosti, a když o nich přemýšlíme v konkrétních obrysech, v nadcházejícím období nás čekají následující úkoly:

- uspořádat dvě výuková soustředění modulů běžného studia;
- uspořádat dvě výuková soustředění modulu N;
- spustit modul zahraničních pobytů;
- definovat a spustit modul praktických duchovních cvičení;
- zahájit praxi studentů v modulu N a současně přípravu podmínek v mentorských obcích;
- zahájit spolupráci s americkými semináři Meadville Lombard Theological School, Starr King School for the Ministry
- projednat možnosti spolupráce i s János Zsigmond Unitárius Kollégium v Kološváru;
- v dlouhodobé perspektivě uvažovat o dalším stupni profesionalizace Unitářské akademie;
- vycházet z nabytých zkušeností při konstruktivním výběru dalších míst konání.
- rozšířit překladatelskou činnost během modulů, aby se zahraniční účastníci se cítili vítáni;
- rozšířit nabídku účasti zejména mezi evropskými unitáři.

Není toho málo a tento seznam není vyčerpávající. Budeme samozřejmě i nadále monitorovat názory a dojmy účastníků, lektorů a zvažovat rady neformálního kolegia osobností působících na podobných vzdělávacích institucích.

Petr Samojský

Účastníci prvního výukového soustředění UA.

2. PŘEHLEDOVÁ ČÁST

2.1. ORGANIZACE, PERSONALIE, EKONOMIKA

Zřízení Unitářské akademie: rozhodnutím ústředního
správního sboru NSČU 28. 8. 2016.
Zahájení činnosti: 1. 1. 2017.

VEDENÍ UNITÁŘSKÉ AKADEMIE:

Ředitel:

- prof. Ing. arch. Michal Kohout, zvolen na období
2017–2019 na základě výběrového řízení

Pracovní výbor Unitářské akademie:

Ustaven rozhodnutím komise Unitářské akademie
4. 1. 2017:

- prof. Ing. arch. Michal Kohout
- Rev. Petr Samojský, D.Min.
- PhDr. Kristýna Ledererová Kolajová

Komise Unitářské akademie (studijní garanti):

- Rev. ThDr. Sofia Pavala, zvolena na období 2017–2018
na základě výběrového řízení, z důvodu pracovní
vytíženosti rezignovala dne 13. 6. 2017
- Rev. Mgr. Vlastimil Krejčí, zvolen na období 2017–2018
po rezignaci S. Pavaly

- Rev. Petr Samojský, D.Min., zvolen na období 2017–2018
na základě výběrového řízení
- Mgr. Štěpán Mairovský, zvolen na období 2017–2018
na základě výběrového řízení,
- RNDr. Ladislav Pivec, CSc., zvolen na základě výběrového
řízení, ze zdravotních důvodů rezignoval v březnu 2017
- PhDr. Jana Tichá, Ph.D., zvolena na období 2017–2018
po rezignaci L. Pivce
- Mgr. Jiří Motl, Ph.D., zvolen na období 2017–2018
na základě výběrového řízení
- Mgr. Filip Jaroš, Ph.D., zvolen na období 2017–2018
na základě výběrového řízení

STUDENTI

Přihlášeni k prvnímu modulu: 21 studentů, z toho
6 v programu pro kandidáty na duchovenskou práci.
Přihlášeni k druhému modulu: 30 studentů, z toho
8 v programu pro kandidáty na duchovenskou práci,
2 hosté.

HOSPODAŘENÍ

V roce 2017 byly celkové příjmy Unitářské akademie
342 828 Kč.

V roce 2017 byly celkové výdaje Unitářské akademie
320 971 Kč.

K 31. 12. 2017 má tedy Unitářská akademie k dispozici
22 206 Kč.

PODPORUJÍ NÁS

V roce 2017 Unitářskou akademii finančně podpořili:

- Náboženská společnost českých unitářů – přímo částkou 230 000 Kč, nepřímo částkou 61 344 Kč.
- Unitarian Universalist Partner Church Council, v rámci grantu Roots and Wings – částkou 79 107 Kč.
- International Association for Religious Freedom, v rámci mezinárodního grantového programu – částkou 22 721 Kč.
- Soukromí dárci – celkovou částkou 11 000 Kč.

Kristýna Ledererová Kolajová

2.2. VÝUKA, PUBLIKAČNÍ ČINNOST, PREZENTACE

MODULY STUDOVANÉ V ROCE 2017

TRADICE

Zahájeno výukovým soustředěním v Českém Krumlově
30. března – 2. dubna 2017.

Vyučující:

Rev. Sándor Kovács, Ph.D., Evangelický teologický Institut
v Kološváru

Rev. Eric Cherry, ředitel mezinárodní kanceláře americké
Asociace unitářů a univerzalistů

Rev. Petr Samojský, D.Min., Unitářská akademie

PhDr. Kristýna Ledererová Kolajová, předsedkyně ÚSS
NSČU,

Rev. ThDr. Karolina Sofia Pavala, Unitářská akademie

Přednášky:

Kořeny unitářství a jeho formování do 20. století

Nejstarší kořeny (Polsko, Transylvánie, Anglie, USA) /
Sándor Kovács

Formování organizovaného unitářství / Eric Cherry

Příbuzné proudy v Evropě (liberální křesťanství) /

Sándor Kovács

Příbuzné proudy v USA (univerzalismus,
transcendentalismus, humanismus) / Eric Cherry

České unitářství

Počátky / Události založení Svobodného bratrství /

Kristýna Ledererová Kolajová

Počátky / Čapkova syntéza; české unitářství jako
experiment? / Petr Samojský

Osobnosti, lokality a jejich vazby / Karolina Sofia Pavala

Poválečný vývoj / České unitářství mezi lety 1945–1989 /
Kristýna Ledererová Kolajová

Český Krumlov, přednáška P. Samojského.

Český Krumlov, přednáška E. Cherryho.

Český Krumlov, S. Kovács a studenti.

Český Krumlov, studenti zabraní do práce.

Poválečný vývoj / Hledání identity v 90. letech 20. století / Petr Samojský

Současné unitářství ve světě

Organizace (IARE, ICUU, CLF, EUU) / Eric Cherry

Směřování / Současné směřování unitářství a univerzalizmu v USA a ve světě / Eric Cherry

Směřování / Smysl a cíle nadnárodních unitářských aktivit / Petr Samojský

VEDENÍ

Zahájeno výukovým soustředěním v Kuksu 25.–29. října 2017.

Vyučující:

Rev. Dr. Lawrence Peers, kouč a odborný poradce

Rev. Sara Ascher, výkonná ředitelka ICUU

Rev. Petr Samojský, D.Min., Unitářská akademie

PhDr. Kristýna Ledererová Kolajová, předsedkyně ÚSS NSČU,

Rev. Mgr. Vlastimil Krejčí, Unitářská akademie

Přednášky:

Vedení, lidé ve vedení

Vedení a organizace / přednáška / Lawrence Peers

Vedení a organizace / workshop / Lawrence Peers

Vedení unitářských společenství na různých úrovních / Sara Ascher

Lidé ve vedení / Praxe / Petr Samojský

Lidé ve vedení / Vzdělání a sebevzdělávání / Vlastimil Krejčí

Lidé ve vedení / workshop / Vlastimil Krejčí

Řešení konfliktů, administrativa a finance

Konflikt jako příležitost / přednáška / Lawrence Peers

Administrativa a finance / přednáška / Sara Ascher

Administrativa a finance / workshop / Sara Ascher

NSČU a její financování / Historie, současnost, výhled /

Kristýna Ledererová Kolajová

NSČU a její financování / Financování obcí /

Kristýna Ledererová Kolajová

Dobrovolnictví, vedení NSČU

Práce s dobrovolníky / přednáška + workshop /

Petr Samojský

NSČU a její vedení / Poslání, principy, cíle / Petr Samojský

NSČU a její vedení / Předpisy, orgány, obce /

Kristýna Ledererová Kolajová

MODUL N – ČÁST ÉTOS UNITÁŘSKÉHO DUCHOVENSTVÍ

Zahájeno výukovým soustředěním v Kuksu 25.–29. října 2017.

Kuks, přednáška L. Peerse.

Kuks, přednáška S. Ascher.

Kuks, posluchači na přednášce.

Kuks, P. Samojský zahajuje duchovní shromáždění.

Kuks, společný workshop všech účastníků.

Vyučující:

Rev. Dr. Lawrence Peers, kouč a odborný poradce
Rev. Sara Ascher, výkonná ředitelka ICUU
Rev. Petr Samojský, D.Min., Unitářská akademie
Rev. Mgr. Vlastimil Krejčí, Unitářská akademie

Přednášky:

Duchovní a jeho role v dnešní době

Duchovenská služba v postdenominačním věku /
Sara Ascher

Duchovní vedení a jeho role / přednáška / Lawrence Peers

Duchovní vedení a jeho role / workshop / Lawrence Peers

Duchovní vedení obce

Duchovní vedení a administrativa obce / přednáška /
Sara Ascher

Duchovní vedení a administrativa obce / workshop /
Sara Ascher

Osobní role / přednáška / Lawrence Peers

Osobní role / workshop / Lawrence Peers

Duchovenská služba v NSČU / Tradice / Petr Samojský

Duchovenská služba v NSČU / Předpisy / Vlastimil Krejčí

Duchovenská služba v NSČU / Možnosti inspirace /
Petr Samojský

Anglická mutace webových stránek spuštěna 1. 4. 2017.

Intranet unitářské akademie, spuštěn 4. 9. 2017.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Propagační materiály:

leták Unitářská akademie – škola svobodomyšlné víry.

Leaflet The Unitarian Academy – Religious Education for the Open-minded.

Vydané publikace:

Samojský, Petr, *Úvod do práce unitářského duchovního.*

Podklady pro studium modulu N Unitářské akademie. Praha: Nakladatelství Unitaria 2017, 112 s., ISBN 978-80-86105-77-2.

Vydané pracovní materiály pro studenty:

Peers, Lawrence, *Modul Vedení. Pracovní sešit.* Unitářská akademie 2017.

Peers, Lawrence, *Leadership Module. Worksheet.* Unitarian Academy 2017.

Peers, Lawrence, *Modul N – Étos unitářského duchovenství. Pracovní sešit.* Unitářská akademie 2017.

Peers, Lawrence, *N Module. Ethos of Unitarian Ministry.* Unitarian Academy 2017.

Kristýna Ledererová Kolajová

WEB UNITÁŘSKÉ AKADEMIE

Webové stránky www.unitarska-akademie.cz, spuštěny
15. 1. 2017.

Hospital v Kuksu, v jehož areálu probíhalo druhé výukové soustředění UA.

3. ZÁVĚREM

Závěrem této první výroční zprávy se sluší poděkovat všem, kteří se o vznik a fungování projektu Unitářské akademie zasloužili. V prvé řadě je nutné zmínit duchovního Petra Samojského, který myšlenku UA inicioval a podílel se na její ideové a organizační přípravě i realizaci. Velký dík patří dále Kristýně Kolajové Ledererové, která projekt z pozice předsedkyně ÚSS podpořila a zajišťovala s realizačním týmem ústředí NSČU – L. Hrabánkovou a R. Weininger – jeho organizační přípravu. UA jim vděčí nejen za obětavou přípravu jednotlivých výukových soustředění, která v mnohém překonala i standardy běžné u kamenných institucí s delší tradicí i mnohonásobně vyšším rozpočtem, ale i za vytrvalou organizační podporu v mezidobí, spočívající mimo jiné i v organizaci, spuštění a provozování webových stránek UA. Kristýně a Petrovi pak patří díky také za jejich v mnohém objektivní příspěvky o historii českého unitářství, které nám umožňují vidět naši unitářskou minulost v daleko plastičtějším světle v jejich úspěších i propadech. Dík patří samozřejmě i ostatním členům komise Unitářské akademie – ať už těm, kteří v ní působili jen krátce na samém jejím začátku, tedy předsedkyni sboru duchovních NSČU Karolině Sofii Pavala a zástupci laických členů Ladislavu Pivcovi z POU, který pro UA složil i hymnu, či těm, kteří v ní působí doposud – neunitářským odborníkům Jiřímu Motlovi a Filipu Jarošovi, laickým unitářům – Štěpánu Mairovskému a Janě Tiché i duchovnímu Obce unitářů Teplice Vlastimilu Krejčímu.

Děkujeme rovněž našim zahraničním lektorům za jejich akademický přínos i nakažlivé zaujetí pro společnou unitářskou myšlenku. Velký dík za jejich zájem, nasazení i přátelskou atmosféru jednotlivých výukových soustředění patří přirozeně i všem studujícím naší akademie.

V rámci našeho poděkování bychom neměli zapomínat ani na naše předchůdce – české i zahraniční unitáře předcházejících generací. Právě zprostředkované znalosti i konfrontace s mnohdy omezenými možnostmi, které mají pro rozvoj svého společenství unitáři v sousedním Polsku, Rakousku či Německu, umožňují lépe pochopit, jak významně čerpá naše akademie z činů a odhodlání předcházejících generací, a to jak v ideovém, tak materiálním slova smyslu.

Michal Kohout

Zpráva o činnosti Unitářské akademie za rok 2017.

Zpracovali členové pracovního výboru Unitářské akademie k 5. lednu 2018.

Fotografie: Aleš Velich, Luboš Zámeš.

Vydala Náboženská společnost českých unitářů, leden 2018.

NÁBOŽENSKÁ SPOLEČNOST
ČESKÝCH UNITÁŘŮ

